
Banken grijpen in bij Afab

Financieel dienstverlener voert reorganisatie door, topman wordt op zijspoor gezet
Van onze redacteur

Amsterdam

Vlak na het faillissement van DSB Bank verkeert opnieuw een omstreden kredietaanbieder in financiële problemen. Onder grote druk van een consortium van zes banken heeft Afab uit Amersfoort reorganisaties uitgevoerd en het verdienmodel op zijn kop gezet.

Dat waren voorwaarden van de banken om een lening van tegen de €200 mln te herstructureren. Afab is in problemen gekomen door een reeks te dure overnames, gecombineerd met een wettelijk verbod op bonusprovisies, een verslechterde markt voor hypotheek en strenger toezicht.

Deerschikking van de lening, die nodig is om het bedrijf weer winstgevend te maken, is nog niet helemaal rond. 'Maar het ziet er wel goed uit. Er ligt een voorlopig akkoord', aldus Gijs van Rozendaal, die sinds april als interimmanager bij Afab werkt. Hij is afkomstig van een van de betrokken banken.

Van Rozendaal wil niet zeggen hoe het akkoord eruitziet, maar erkent dat onder andere is gesproken over omzetten van schuld in eigen vermogen en over het vertragen van de aflossing.

Oprichter Maasbert Schouten is afgezet als bestuursvoorzitter en is nu nog slechts gewoon bestuurslid, verantwoordelijk voor commercie. Het bestuur wordt tijdelijk voorgezeten door gedelegeerd commissaris Martin Dupon.

Dure overnames uit 2007 en 2008 hebben Afab in acute problemen gebracht. Toen kocht het bedrijf enkele ketens van tussenpersonen op. Schouten, die wilde groeien in hypotheek, trok tegen de €200 mln uit om namen als Quarré, PensioenPoint en Sterck/Viaferia in te lijven. Afab werd zo de leverancier van vierduizend onafhankelijke tussenpersonen.

Schouten hoopte het marktleiderschap te kunnen uitbuiten bij onderhandelingen met banken en verzekeraars, die Afab als grootafnemer een extra bonusprovisie zouden moeten geven. Door een wetswijziging werd de hele bonusprovisie echter verboden en stortte het terugverdienmodel in elkaar. Daar kwam een sterk verslechterde huizenmarkt bij, waardoor dit jaar 40% minder hypotheek worden afgesloten.

Daarnaast worstelt een oudere afdeling van Afab, waar consumentenkrediet wordt verkocht,

met strengere toezichtseisen, net als destijds DSB Bank.

Eerder dit jaar kreeg het bedrijf een boete van toezichthouder AFM, omdat dochter O&B risicovolle beleggingsproducten verkocht zonder na te gaan of de klant deze risico's wilde dragen. Er lopen nog meer onderzoeken; bij O&B is onlangs een inval geweest.

Afab erkent nu dat 'de levering van consumentenproducten provisiegedreven' was. Het bedrijf neemt tienduizenden contracten van consumentenkrediet onder de loep die vanaf 2008 zijn gesloten. Bij verkeerde adviezen gaat het bedrijf geld teruggeven.

Van Rozendaal verwacht niet dat het om grote bedragen gaat, zoals bij DSB. De kredieten van Afab en dus ook de bijbehorende verzekeringen, waren immers veel kleiner, redeneert hij. Afab geeft geen geld terug voor hoge provisies. 'Dat is wettelijk toegestaan.'

Sinds september is het verdienmodel omgegooid. De omstreden provisies zijn ingeruild voor een adviestarief.

www.fd.nl: interview AF-interimmanager Van Rozendaal

